

PRENUMERATA:

Rocznie . . . . 24 mrk.
półrocznie . . . . 12 mrk.
kwartalnie . . . . 6 mrk.
miesięcznie . . . . 2 mrk.
wraz z odnośnikiem do domu
lub przesyłką pocztową.

OGŁOSZENIA:

Nadesłane przed tekstem
i w tekście — wiersz 1.75 f.
Nekrologja . . . . 75 fen.
Reklamy . . . . 70 fen.
Zwyczajne (szpalt) 50 fen.
Drobne ogłoszenia po 6 fen.
za wyraz. Najmniej 50 fen.

GAZETA ŁÓDZKA

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA

„GAZETY ŁÓDZKIEJ“

ul. Przejazd 8.
Skrzynka pocztowa № 64

Administracja
otwarta od 8 i pół rano
do 6-ej wieczór, w święta
od 6 do 10 rano.

Redakcja
czynna od g. 9-ej do 8-ej
codziennie, w wigilie świąt
do 10 wieczór.

Łódź, Środa, 13 Marca 1918 r.

ORGAN NARODOWY.

Założyciel i wydawca Jan Grodek.

Rok VII. — № 71.

KARBID

hurtowo sprzedaje H. Rosenberg.
Warszawa, Piękna № 7.

Przegląd polityczny.

Akcja na Syberji.

Sprzeczne wieści, napływające z Japonji, Chin, Syberji i Stanów Zjednoczonych, nie dają pełnego obrazu akcji we Wschodniej Syberji. Postaramy się usystematyzować materiał, jaki w ostatnich dniach znaleźliśmy w prasie zagranicznej. Otóż „Daily News“ donosi o kilkakrotnych obradach w ubiegłym tygodniu Lloyda Georgea z ambasadorami amerykańskimi. Ponieważ regularnie po obradach Lloyda Georgea z ambasadorami Pagem udawał się do ambasady amerykańskiej również i przedstawiciel Japonji, przeto należy wnosić, że obrady, którym pisma angielskie przypisują nader ważne znaczenie, dotyczyły głównie interwencji japońskiej.

Prasa francuska i angielska, jak również i prasa amerykańska, otrzymały zlecenie zbagatelizowania całej sprawy i odwrócenia uwagi od wszystkich zamiarów japońskich.

Jeżeli sądzić z nastroju w Tokio, wskazującego na powagę chwili i z tego, co ze stolicy Japonji donoszą do pism angielskich, to dochodzimy do wniosku, że w tamtejszych kołach kupieckich i handlowych, jak również i w kołach finansowych dają się zauważyć wielkie podniecenie. Wielkie ożywienie daje się zauważyć głównie na giełdzie oraz na rynkach, handlujących ryżem. Rząd japoński nakazał odnośnym władzom wielką powściągliwość, a pisma otrzymały wyraźny zakaz rozpisywania się o możliwej interwencji japońskiej w Rosji. W dniu 6 marca zostały skonfiskowane przez władze japońskie dwa pisma w Tokio, które nakazu tego nie przestrzegaly.

Wszyscy, którzy pamiętają chwile, poprzedzające wybuch wojny japońsko-rosyjskiej, doniesieniem tym przypisują duże znaczenie.

W sprawie akcji na Syberji „New York World“ donosi z Waszyngtonu: „Jest rzeczą pewną, że na Syberję i do Mandżurji wysłane zostaną silne japońskie oddziały wojskowe. Być może, że uda się utworzyć dywizję rosyjską z żołnierzy rosyjskich, przychylnie usposobionych dla koalicji.“

Jak słyhać, kierownictwo tej dywizji obejmie książę Lwow. Oficerowie, należący do jego otoczenia, prawdopodobnie komenderować będą dywizjami chińskimi, popieranymi przez Japonję.“

W akcji tej, która skierowana jest narazie przeciwko bolszewikom, biorą również czynny udział i Chiny.

Stolicę Chin obrali sobie przeciwnicy bolszewizmu za siedzibę obrad, o których „Times“ donoszą z Pekinu pod datą 3 marca co następuje:

„W Pekinie odbyło się zgromadzenie oficjalne przedstawicieli rosyjskich z Mandżurji i Syberji, celem powzięcia ostatecznych postanowień co do wzięcia walki z bolszewizmem na Dalekim Wschodzie.“

Książę Kudaszew, poseł rosyjski w Pekinie, odbywał w tych dniach również długie narady z przedstawicielami koa-

licji i prosił ich o poparcie w przeprowadzeniu powziętych planów.

Sytuacja w Syberji i nad jeziorem Bajkalskim wzbudza w kołach chińskich olbrzymie zainteresowanie. W miastach syberyjskich znajduje się pono 50.000 jeńców niemieckich, którzy szukają sposobu i możliwości bratania się z narodem. W Pekinie zapewniano również, że bolszewicy dostarczyli jeńcom tym broni i amunicji. Wpływy bolszewików na wschód od jeziora Bajkalskiego są pono olbrzymie.“

W Mandżurji stanął na czele zgromadzonych naprędce wojsk kozackich, mających podjąć walkę z bolszewikami, oficer kozacki, Siemionow. Także i w Pekinie przeważa zdanie, że Japonja i Chiny będą musiały podjąć zbrojne kroki, celem uratowania wysłanych do Władywostoku i innych miejscowości syberyjskich przeszło 500.000 ton amunicji.

Rząd chiński uznał rosyjski rząd tymczasowy i uważa siły zbrojne Siemionowa za wojska regularne rządu rosyjskiego, uznanego przez Chiny. Kozacy aresztowali przywódców bolszewickich w Błagowieszczeńsku (nad Amurem) i rozbroili ich wojska.

Pewną trudność w akcji Chin stanowi nowy kryzys polityczny, jaki przechodzi obecnie państwo wschodnie, gdyż, jak biuro Reutersa donosi, „Morning Post“ dowiaduje się z Tientsinu, że stosunki polityczne w Chinach doprowadzą do ponownego kryzysu. Podobno prezydent ma ustąpić, gdyż uważa swoje stanowisko za beznadziejne. Nie oznacza to oczywiście, aby obecne przeciwieństwo w Chinach były tak wielkie, iżby to mogło uniemożliwić wspólne postępowanie Japonji i Chin na Syberji, tembardziej, że dopiero pod kierunkiem Japonji wystąpienia Chin nabierają właściwej wartości militarnej.

Umowy ekonomiczne z Ukrainą.

W „Neue Freie Presse“ czytamy: Korespondent wiedeński „Az Ujzag“ rozmawiał z delegatami Ukrainy Ostapienką i Zeleznakiem, którzy udzielili mu następujących informacji:

Rokowania, które dn. 7 marca rozpoczęliśmy w Wiedniu w ministerjum spraw zewnętrznych, należy uważać za wstępne omówienia. Właściwe obrady rozpoczną się w Kijowie, dokąd w najbliższym czasie udadzą się delegacje mocarstw centralnych. Tam nastąpią umowy na piśmie co do wymiany towarów. Główny warunek, jak wiadomo, został już wyraźnie zaznaczony w Brześciu. Jest nim wyłączna zasada wymiany towarów (płatności towarem za towar). Spodziewamy się od mocarstw centralnych przede wszystkim maszyn i narzędzi rolniczych, towarów przedzielanych i manufaktur.

Według umowy z przedstawicielami rządu niemieckiego zapewnioną już mamy dostawę 2.000. pługów motorowych do Konstancy.

Pomiędzy Berlinem a Kijowem ma być zaprowadzona poczta powietrzna.

A conto późniejszych rachunków, żeby nie tracić czasu, pomiędzy Ukrainą i Austro-Węgrami, nie czekając na formalną ratyfikację traktatu, ma się rozpocząć prowizorycznie wymiana towarów. Ukraina da głównie: wieprzwinę, słoninę, bydło, cukier — i przede wszystkim zboże.

Delegaci zapewniali, że to nastąpi już za kilka tygodni.

Dalej delegaci oświadczyli: Jutro wieczorem (dn. 8 marca) udamy się do Kijowa, aby poinformować nasz rząd o wyniku rokowań wstępnych w Wiedniu. Dn. 15 marca umowy dotychczasowe przejdą t. zw. Małą Radę. Jest to ciało, składające się z 60 osób z wyboru i obok ministerjum, które jest tylko organem wykonawczym, jest częścią składową rządu.

Z chwilą uznania traktatu przez Małą Radę trzeba go będzie jeszcze przeprowadzić przez Wielką Radę, liczącą 800 członków — ale to będzie już tylko aktem formalnym. W rokowaniach Kijowskich będzie uczestniczył hr. Forgach na czele komisji, złożonej z 15 do 20 członków, ze strony zaś ukraińskiej — profesor Hruszewskij, prezes Małej Rady.

Ostapienko, na zapytanie co do stosunku z Wielkorusją, odpowiedział: Byliśmy wprawdzie w Brześciu Litewskim, ale nie podpisaliśmy pokoju z Wielkorusją — dlatego dziś jeszcze jesteśmy z tem państwem na stopie nieprzyjacielskiej. Zanim rozpoczniemy rokowania pokojowe z obecnym rządem rosyjskim, uczynimy wszystko, aby oczyścić naszą ojczyznę z band bolszewickich, następnie zaś jaknajściślej zamknemy swoją granicę od strony Wielkorusji, aby zmusić ją do ustępstw za pomocą braku żywności. To zapewne będzie miało za skutek upadek rządu bolszewików.

W Brześciu Litewskim przedłożyliśmy delegatom mocarstw centralnych szkic pokoju pomiędzy Ukrainą i Wielkorusją. Oto główne punkty tego szkicu:

1) Ustanowienie granic na północ i na wschód od Wyganowskoje aż do Nowo-Czerkaska, stanądz zaś przeprowadzenie granic etnograficznych, wskutek czego przypadnie Ukrainie część obszaru białoruskiego.

2) Zasady, według których mają być podzielone pomiędzy Wielkorusją i Ukrainą aktywa i passywa dawnego państwa rosyjskiego (majątek państwowy, zapasy złota, różne przywileje w Persji i Azji Mniejszej).

3) Podział majątku państwowego zagranicą (gmachy ambasad i t. p.).

4) Ustanowienie najkorzystniejszej klauzuli w traktatach handlowych z wykluczeniem specjalnego traktatu pomiędzy Ukrainą i obecną Rosją.

Na zapytanie, jakie stanowisko zajmie Ukraina względem tymczasowego pokoju z Rumunją, delegaci odpowiedzieli:

Dn. 3 marca udzieliliśmy przedstawicielom mocarstw centralnych oświadczenia, że jesteśmy w najwyższym stopniu zainteresowani w Besarabji i że ostateczny pokój pomiędzy czwórprzymierzem i Rumunją wymaga bezwarunkowo uznania ze strony rządu ukraińskiego.

Kronika polityczna.

Bezpośrednia komunikacja między morzem północnym a Czarnem.

Z Berlina donoszą: Wielki plan stworzenia bezpośredniej komunikacji wodnej pomiędzy morzem Północnym i morzem Czarnem, od Rygi do Chersonia, któraby np. mogła skrócić

o 3000 kilometrów drogę transportu ropy z Batuma do Hamburga, stanowi przedmiot wyczerpującego traktatu, opracowanego, z polecenia senatu m. Lubeki, przez lubecką izbę handlową w porozumieniu z komitetem giełdowym Rygi. Memorjał ten został już przesłany odpowiednim czynnikom.

Rumunja i czwórprzymierze.

Z Wiednia donoszą: Ratyfikacja traktatu pokojowego z Rosją musi nastąpić w przeciągu dni czterech, a więc najpóźniej do dnia 17 marca, o ile zażąda tego któreś z państw czwórprzymierza. Dotychczas żadne z mocarstw centralnych nie wyraziło żądania takiego.

Podjęciu stosunków przyjacielskich pomiędzy Rumunją i państwami czwórprzymierza nie powinno z tego powodu nic stanąć na przeszkodzie.

Stanowisko mocarstw centralnych co do objęcia przez Rumunję części Besarabji, zamieszkałej przez rumunów, będzie również przyjęte przychylnie.

Granica między Bukowiną a Rumunją.

„Neue Freie Presse“, zastanawiając się nad niedogodnością obecnej granicy między Bukowiną a Rumunją pisze: Granica Bukowiny przebiega w licznych zakrętach i załamaniach, nieusprawiedliwionych warunkami geograficznymi. Obrona takiej linii wymaga licznej wojska i jest utrudniona wysokimi liniami granicznymi.

Nadto Czerniowce stolica Bukowiny, znajduje się tak blisko granicy, że podczas ubiegłych walk była jakby piłą w rękach walczących. Jeszcze bardziej niedogodnym jest w tym względzie położenie Suczowy, ważnego węzła kolejowego, która znajduje się już na samej prawie granicy.

W okręgu kąta trzech państw (koło Dorna-Watry) ziemie rumuńskie tak daleko wcinają się w głąb, że są jakby cieniem w ciebie.

Poprawę warunków ze względów militarnych można osiągnąć przez zaokrąglenie granicy, któraby winna przebiegać po linii: od załamania rzek Zbrucz-Dniestr do Nowosilicy, stąd do Seretu koto miasta Seretu, dalej wzdłuż rzeki na wschód obok Suczawy w kierunku na Filiceni i stąd w kierunku południowo-zachodnim aż do grzbietu granicznego. Nie byłaby ta granica idealna, ale bądź co bądź lepsza.

Organ centrum Bawarskiego w sprawie hr. Czernina i Chełmszczyzny.

„Kurjer Bawarski“, organ bawarskiego centrum, pisze w sprawie stosunku hr. Czernina do oderwania Chełmszczyzny, co następuje:

Wnioski, z powodu przyłączenia ziemi chełmskiej do Ukrainy, kierowane są stale pod fałszywym adresem. Nie niemieccy, lecz austriaccy pośrednicy, stosownie do większych austriackich interesów z tem związanych, wywierali i większy wpływ w czasie rokowań w tej sprawie.

Wobec tego jednak, że ataki przeciwko Niemcom nie uspakajają się i tak zwykle wielo mówne wiedeńskie ministerjum spraw zagranicznych w danym razie zachowuje uparte milczenie, uważamy za stosowne skonstatować, że hr. Czernin pertraktował sam jeden w Brześciu Litewskim z ukraińskimi przedstawicielami w sprawie Chełmszczyzny.

Hr. Czernin prowadził te pertraktacje z Ukraińcami w oddzielnym pokoju i on to zawarł chlebowy pokój, który leżał przede wszystkim w interesie Austrii.

Podział zboża.

Köln. Ztg. donosi z Berlina: Sposób podziału pomiędzy Niemcy i Austro-Węgry zboża, które ma być wywiezione z Ukrainy, został ustanowiony w ten sposób, iż do dnia 31 lipca obie strony otrzymają równe ilości, mianowicie w pierwszej połowie okresu tego Austro-Węgry otrzymają będą dwa razy więcej, niż Niemcy, podczas gdy w drugiej połowie odbędzie się odwrotnie, to zn. że Niemcy otrzymają będą dwa razy więcej niż Austro-Węgry.

Ochrona Odessy.

Przez Kijów nadchodzą wiadomości z Odessy, iż „sowieci” maksymalistyczny rozwiązał się. Członkowie rady opuszczają miasto pośpiesznie, udając się do Char-kowa.

Władze ukraińskie przejęły administrację i przywróciły spokój. Przed ucieczką maksymalistów bandy maruderów splądrowały Odessę.

Brusiłow wolny.

Berl. Neueste Nachrichten donoszą: Sąd rewolucyjny uwolnił generała Brusilowa.

Ludność powitała wyrok z wielkim zapętem.

Czernow, Milukow, Kierenski.

Berliner Neueste Nachrichten donoszą ze Sztokholmu:

Podczas gdy w Petersburgu gwałtownie poszukują byłego ministra rolnictwa, socjalisty rewolucjonisty, Czernowa, poszukiwany wróg bolszewizmu w Moskwie na wiecach publicznych ostro krytykuje machinacje rządu Lenina. W tych obradach uczestniczy również wielu kadetów.

Czernow cieszy się zaufaniem powszechnym i wszystkie oczy zwracają się ku niemu, jako ku mężowi przyszłości, który już w gabinecie Kierenskiego odgrywał wybitną rolę.

Milukow, Kierenski oraz generał Iwanow przebywają w okolicy Moskwy.

Litwinow-Finkelstein.

Jak donoszą z Londynu, władze londyńskie pragnęłyby się pozbyć jaknajprędzej mianowanego przez Trockiego ambasadora Litwinowa — alias Dawida Mordkowicza Finkelsteina. W izbie gmin poruszono ponownie sprawę tego ambasadora — jak się okazało obecnie — członka szajki, która okradła bank tyński.

Sir George Cave, minister spraw wewnętrznych, odpowiadając na odpowiedniej interpelacji, zaznaczył wyraźnie, że Litwinow nie jest ambasadorem i nie reprezentuje już żadnego rządu. Przybył do Anglii, aby rozpocząć propagandę bolszewicką.

Po mianowaniu ambasadorem, pan Finkelstein nie chciał poddać się przeprosin, które obowiązują wszystkich przedstawicieli obcych mocarstw, i rozszerzał odezwy i broszury, które trzeba było niszczyć i konfiskować, z powodu rewolucyjnej zawartości.

Wszystko ma granice — mówił Cave — dalszą działalność Litwinowa-Finkelsteina trzeba ukroić. Pan Finkelstein przyobcał, że nie będzie nadal uprawiał propagandy, tymczasem słowa nie dotrzymał. Władze angielskie nie okazały dla niego

żadnych względów, a jeżeli zajdzie tego potrzeba, będzie aresztowany.

Zapewnienie prezydenta Wilsona.

Prezydent Wilson za pośrednictwem konsula amerykańskiego w Moskwie polecił zakomunikować tamtejszemu kongresowi „sowieców”, co następuje:

Korzystam ze sposobności, by sympatją, jaką naród Stanów Zjednoczonych czuje dla narodu rosyjskiego, wyrazić w chwili, w której do kraju tego wtargnęła potęga niemiecka, w zamiarze prowadzenia walki o obowiązki i dla wystawienia życzeń Niemiec w miejsce celu, jaki postawił sobie naród rosyjski. Jakkolwiek rząd Stanów Zjednoczonych nie jest w stanie uczynić bezpośrednio swej celowej pomocy, przynosi on przynajmniej swe dobre chęci. Zapewnia on naród rosyjski, iż Ameryka skorzysta z wszelkiej sposobności, by Rosji zabezpieczyć zupełną samodzielność i niezależność w jej własnych sprawach i zupełną odbudowę, aby mogła ona kontynuować swą wielką rolę w życiu Europy.

Prasa o interwencji Japonii

Dzienniki angielskie zajmują się w dalszym ciągu szczegółowo akcją japońską na Syberji, powszechnie uważaną za nieuniknioną.

„Daily Mail” pisze:

Pogrom Rosji oznacza nowe ukształtowanie świata, niezależnie od tego, co jeszcze może się wydarzyć na froncie zachodnim. Pokój, dający Niemcom panowanie nad Rosją europejską, jest zwycięstwem Niemiec. Koalicja może wymierzyć przeciw temu jeden jedyny tylko cios skuteczny, a mianowicie, gremjalnie udając się do Japonii z prośbą, aby zajęła Syberję, aby okupowała wielkie koleje syberyjskie oraz okręgi zbożowe i mineralne leżące na wschód od Uralu, i w ten sposób w Rosji azjatyckiej wyrównała niepomysłny bilans, istniejący w Rosji europejskiej. Każdy dzień zwłoki jest to stracony dzień dla żywotnych interesów koalicji i Japonii.

„Times” wyraża pogląd, że zadaniem koalicji powinno być, aby na Syberji, gdzie bolszewicy dotychczas nie sprawują jeszcze bezwzględnej kontroli, poprzeć rozsądne żywioły; ale właśnie Japonia posiada najwygodniejsze warunki, aby to zadanie wykonać.

„Daily Telegraph” pisze:

Władzostok jest dla Japonii tem, czem jest Antwerpja dla Anglii. Rząd japoński nie może ścierpieć, aby ta broń w ręku anarchji rosyjskiej, albo w ręku ambicji niemieckiej skierowana była przeciw państwu japońskiemu. Japonia musi bronić Korei i Kwantunu, wysuwając naprzód swe przednie placówki aż do Cherbina. Odcięte od kolei bagdadzkiej Niemcy napewno będą usiłowały przedrzeć się ku Dalekiemu Wschodowi. Japonia ma zupełnie prawo zabezpieczyć się przeciw temu.

Z Bazylei donoszą:

Dzienniki francuskie uważają, że najbliższym celem akcji japońskiej na Syberji są miasta: Czyla i Irkuck. Japonia oświadczyła, że transport jej wojska na front rosyjski jest niemożliwy. Interwencja Japonii w Rosji napotkałaby na niesłychane trudności.

Wobec tego należy przypuszczać, że Japonia ograniczy się do niezbędnych operacji na Syberji Wschodniej i w Mandżurji. Pomoc ze strony Chin będzie niewielka, gdyż położenie polityczne i ogólne wewnątrz sprawia rządowi chińskiemu poważne kłopoty.

Wylądowanie wojsk japońskich.

Z Amsterdamu donoszą: „Allgemeen Handelsblad” powtarza depeszę korespondenta „New York World” iż obecnie jest już pewnem, że silne oddziały wojsk japońskich zostały wysłane do Syberji i północnej Mandżurji.

Lloyd George udaje się do Ameryki.

Z Rotterdamu donoszą do Londynu: Lloyd George zamierza udać się do Ameryki, ażeby porozumieć się osobiście z Wilsonem. Głównie bowiem kwestia interwencji japońskiej zapowiada pomiędzy Ameryką a państwami zachodnimi poważny rozłam, wobec czego ten krok premiera stał się koniecznym.

„Stampa” z Krymu donosi: Ameryka nie udzieliła jeszcze zgody swej co do zamiarów Japonii w sprawie interwencji w Azji wschodniej.

Niemcy na wyspach Alandzkich.

„Morning Post” donosi: Operacje na wyspach Alandzkich rozpoczęły się. Niemcy zatknęli flagę marynarki swojej nad urzędem celnym Eckero. W proklamacji, wydanej do ludności, Niemcy powiadają, że przychodzą, jako przyjaciele i sprzymierzeńcy, w celu walczenia z Czerwoną gwardją.

Jak słychać, nastąpiło spotkanie na wyspach Alandzkich pomiędzy komendantami niemieckim i szwedzkim. Niemcy żądali wysp Eckero i Lemland, jako stacji etapowych dla ekspedycji fińskiej.

Szwecja żąda wyspy Aland, na której chce utrzymać swoją okupację. Na wyspie Lemland zakwaterowała się kompanja niemieckich rowerzystów.

Hindenburg w Berlinie.

Z Berlina urzędowo donoszą: Generał marszałek polny v. Hindenburg bawił 12 marca na konferencjach w Berlinie.

Svinhufvud u Hindenburga.

Prezydent rządu fińskiego Per Edwind Svinhufvud został wczoraj przyjęty przez generał-feldmarszałka v. Hindenburga i przez podsekretarza stanu von dem Busche.

Z parlamentu Rzeszy.

Do parlamentu Rzeszy wpłynął projekt prawa, by okres prawodawczy parlamentu, upływający z dniem 11 czerwca 1918 roku, został przedłużony o rok.

Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu Rzeszy rozpatrzono dwie krótkie interpelacje, z których jedna, złożona przez pos. Graefa (kons.), dotyczyła stanowiska rządu duńskiego w sprawie okrętu „Igotz Mondri”.

Przedstawiciel rządu oznajmił, iż kierownictwo Rzeszy nie wątpi, że rząd duński, na skutek przedstawień Berlina, zarządzi bezzwłocznie zwolnienie załogi jego do Niemiec. Odpowiedź rządu duńskiego spodziewana jest dzisiaj lub jutro.

Biuro Prośb i Zażaleń Konsulenta Prawnego ALEKSANDRA GERSDORFA

Łódź, Piotrkowska 84.

Redaguje: prośby, podania, memorjały, skargi oraz skuteczną pomoc.

Następnie przystąpiono do pierwszych obrad nad projektem prawa o składzie parlamentu Rzeszy i wyborach proporcjonalnych. Przemawiali: sekretarz stanu Wallraf, poseł Kuckhoff, Gradnauer i inni, poczem nastąpiło pierwsze czytanie noweli do prawa o czekach pocztowych, które przyjęto. Sobotą komisja główna parlamentu poświęci naradom nad sprawą Kurlandji i Liflandji.

Odezwa w Strassburgu.

„Lokal Anzeiger” donosi: W Strassburgu rozlepiono na murach miasta godną uwagi odezwę, w której namiestnik, nawiązując do manifestacji w Sorbonie, w płomiennych słowach przypomina alzackim i lotaryngim ich niemieckie pochodzenie i oświadcza, że niezachwiana i twarda jak stal jest wola narodu niemieckiego niezezwolenia na naruszenie całości państwa i nieoddania Alzacji i Lotaryngji pod żadnym pozorem.

Książę Murat.

Jak donosi „Köln. Ztg.” oficer lotniczy ks. Hieronim Murat został w walce napowietrznej ciężko ranny, tak, że okazała się konieczność amputacji lewej nogi.

Pokój na Bałkanach.

Jeden z przebywających w Zurichu dyplomatów bałkańskich oświadczył w rozmowie z dziennikarzami, że pomimo zaprzeczeń rządów serbskiego i czarnogórskiego, wkrótce zawarty będzie na Bałkanach pokój powszechny.

Bomby na Neapol.

Agencja Stefaniego donosi, że w poniedziałek w nocy aparaty lotnicze nieprzyjacielskie (austro-węgierskie i niemieckie) około godz. 1-ej zaatakowały Neapol, rzucając nań około 20 bomb. Wszystkie one padły wewnątrz miasta, nie wyrządzając żadnych szkód natury militarnej.

Ze źródła urzędowego donoszą: W nocy 10 na 11 b.m. zakłady portowe i urzędzenia wojskowe w Neapolu, jak również zakłady żelazne w Bagnoli zostały skutecznie obrzucone.

Własność cudzoziemska w Stanach Zjednoczonych.

Jak donoszą z Bazylei, agencja Reutersa otrzymała z Waszyngtonu depeszę, że komisja budżetowa senatu amerykańskiego zgodziła się na prawo dodatkowe, pozwalające administratorowi własności obywateli państw nieprzyjacielskich w Stanach Zjednoczonych, własność tę sprzedawać, jeżeli to okaże się potrzebne. Poza tem rząd Stanów Zjednoczonych otrzymuje prawo kupienia biur i przystani niemieckich towarzystw okrętowych w Stanach Zjednoczonych. Pieniądze z tego źródła otrzymane, mają być wniesione do kasy pań-

Hart ducha polskiego.

Gdy po roku 1863 przyszła epoka upadku i przynębnienia, kiedy więzienia i kazamaty przepelnily się rozbitą resztką bohaterkich mohikanów polskich, wysunęli się na widownię nowi bojownicy, którzy słowem płomiennym do wytrwania nawoływali, otuchę i nadzieję budzili. „Jeszcze nie zginęła!” brzmiało nieustannie, jak Polska długa i szeroka, pomimo straszliwych przesładowań. Nasza martyrologja bohaterska stawia nam szereg takich postaci, które czuły w sobie serca, za miłjony myślące i bolejące, które podtrzymywały ducha narodu.

Powstała bogata literatura, nastrojona na ton wysocy patriotyczny. Ze wszystkich arcydzieł poetycznych jak i pieśni wieje tchnienie elegijne, wieje myśl o tym, jakby zmienić twarde wyroki przeznaczenia, wieje wizjonerstwo przyszłości narodu. I jeżeli wnikniemy w treść i pojmiemy ducha poezji proroczej i mesjanicznej naszych wieszczów—poetów, to pojmiemy, że jedna myśl wszędy i zawsze nurtowała te wznieśli serca: brzośnie zmartwych-

stania Polski. Ale nietylko z poetyckich arcydzieł bije ten wielki hart ducha i przekonania i to wielkie święte jedyne pragnienie. Umęczona a buntownicza dusza każdego polaka — więźnia tej idei wypowiedała się tak samo w skromnych napisach, rytych na ścianach celi. Hart ducha nawet w więzieniu, nawet do ostatniej chwili skonu, nie opuszczał tych męczenników polskich. Oto niektóre z przechowywanych w pamięci potomnych, świadczących o gorącej miłości Ojczyzny:

„Stań przechodniu i powiedz,
Czy jest ziemia taka,
Gdzieby nie płynęły izy i krew Polaka?
Ptak ma swoje gniazdo,
Wilk ma swoją jamę,
Inny naród Ojczyznę —
Polak groby same...”

„W lochu ciemnym, wilgotnym,
Więzień na słomie leży;
K'woli chwilom samotnym,
Pamięcią w przeszłość bieży,
I co kochał, co lubił,
Czemu duszę poświęcił,
Z czem myśli, życie skojarzył,
O wszystkim — wszystkim marzył”.

„O luba Polsko! krwią zbroczona niwo,
Lo zębra! twoim wawrzynom”

„Ale im więcej jesteś nieszczęśliwą,
Tym jesteś droższą twym synom!”

„A kto wszystko za kraj stracił,
Kto ojczyznę służył szczerze,
Ten spokojny i w Sybirze,
Bo część długu jej odplacił.”

„Z prochów naszych powstaną mściciele!”

„Za przeszłością żale ronić,
W obecności cierpieć skrycie,
Za przyszłością nie śmieć gonić,
Ach — to jest śmieć takie życie!”

„Spią po mogiłach mężni bracia moi,
A do mnie nawet sen się zbliżyć boi.”

„Że jadem świata gorzkie, zatrute kołaczki,
To mi ciężko na sercu i dla tego placę.”

„Na Saskim Placu, siedmiu kłów,
Strzegą cztery orły, ośmiu lwów!”

„Poczekajta no kopolukil
Przyjdą jeszcze polskie pułki;
My nie chcemy obcej wiary,
Wrór nasz i Piarv.”

Jeszcze słonko mrok rozproszy
I znikną jak mara —
Turmy, kraty i kajdany
Z gospodarką cara.

Trudno zwyknąć ci do klatki
Siwy sokole,
Jeszcze trudniej Polakowi
Zaosić niewolę.

„Z piekła rodem Katarzyna,
Moskalami nas zalała.”

„Myśl o was, jak trupią woń,
Będą odganiać potomni,
Będą schylać smutną skroń,
Ile razy kto was wspomni.”

„Niech będzie wola, Boże, Twoja święta
Przyjdź Twe Królestwo o Panie;
Skrusz jarzmiące Polskę pęta;
Daj wolności panowaniu!”

Oto cząstka tych myśli, rzuconych na martwe mury tej drugiej Pompei, która pochłonęła tylu ziomeków naszych.

Władysław Jezierski.

istwowej, po wojnie jednak mogą być...
Dalej donosi agencja Reutera z Waszyngtonu, że prezydent i instytucje...

Telegramy.

Komunikat niemiecki.
Berlin, 12-go marca. (Urzędowo)
Z widowni zachodniej.

W wielu miejscach na froncie a zwłaszcza między Lys a Scarpa, artylerja nieprzyjacielska była bardzo czynna...

W odwiecie za ataki lotników nieprzyjacielskich w dn. 9 i 10 marca na Stuttgart, Eselingen, Unterfrankheim i Mainz...

Z pozostałych terenów walk nic nowego.
Pierwszy Generał-kwatermistrz LUDENDORFF.

Z Niemczech.

W nadchodzącą niedzielę, o godzinie 10 odbędzie się w kościele unickim przy ul. Nowej, nabożeństwo błagalne o odroczenie perel Korony Polskiej...

Sprawa „Gospody Artystycznej“.
Aresztowani przez władze sądowe gospiarze „Gospody Artystycznej“ pp. J. Michałowski, Pawłowski i Smotrycki...

Z Radomia.
Do gmachu Magistratu przybył specjalny urzędnik z c. i k. Komendy Obwodowej...

Wzwanie do legionistów.
W „Krakauer Ztg.“ czytamy:
Wszyscy przebywający w Krakowie i okolicy legionści — oficerowie i żołnierze...

Odezwa zbiorowa.
Dzienniki krakowskie ogłosiły jednocześnie następującą odezwę:
„Od manifestacji narodowej z dnia 18 lutego upłynęło z górą 2 tygodnie...”

Prasa krakowska stwierdza, że w tym okresie czasu panował bezwzględny porządek i spokój w całym kraju.

Prasa krakowska wzywa przeto społeczeństwo nasze aby nie dało skłonić się do porzucenia tej karnej i spokojnej postawy...

Przejazd jeńców z Rosji przez Lwów.
Transporty jeńców austr. z Rosji odbywają się w dalszym ciągu.

Ulicami miasta przewijają się liczne grupki przybyłych jeńców austriacko-węgierskich i niemieckich w szarych płaszczach rosyjskich.

W kołach politycznych panuje przekonanie, że nowy gabinet będzie ukonstytuowany w najbliższych dniach.

P. Gustaw Simon w poniedziałek wyjechał do Berlina, Hr. Ronikier pojechał tam już w ubiegły piątek.

W „Kurjerze Polskim“ czytamy:
„Jako jeden z pierwszych objawów pewnego zwrotu w opinii niemieckiej, należy zaznaczyć fakt, że w piątkowym numerze...

Wiadomości bieżące.

Monopol na handel masłem.
Jak donosi „Dziennik rozporządzeń“ w Nr 107...

Z polskiego Tow. Teatralnego.
Dn. 18 marca o godz. 6-ej popoł. w sali Sekcji prz. włók. przy ul. Piotrkowskiej nr. 98...

Ze Stow. nauczycieli chrześcijan.
W dniu 16 marca, o godz. 6-ej popoł., w Domu Ludowym przy ul. Przejazd nr. 34...

Z Komitetu opieki nad jeńcami.
Wczoraj w domu Siemens odbyło się pod przewodnictwem p. A. Stamirowskiego...

Ze Stow. polskich kupców i przemysłowców chrześcijan.
W dniu 25 marca r. b. o godz. 6-ej wieczorem...

Porządek dzienny obejmuje: sprawozdanie z działalności zarządu i finansów za rok 1917...

Adresy władz polskich w Warszawie.
Adresy biur centralnych władz polskich są następujące:
Gabinet cywilny Rady regencyjnej, szmek.

Żądania bankowców.
Dzisiaj pracownicy wszystkich banków miejscowych złożyli swym władzom memoriały...

Tylko kilka dni!!!
Dzisiaj pierwszy występ całego zespołu teatru „Miraż“ w Warszawie w teatrze „SCALA“ przy ul. Cegielskiej Nr 18.

Co to znaczy?
W domu przy ulicy Andrzeja nr. 7, istnieje żydowska szkoła miejska nr. 7, której kierownikiem jest p. Magalić.

Teatr Polski (Cegielska 63).
Dzisiaj „Urlop małżeński“.
Jutro na benefis p. Wacława Nowakowskiego...

Zespół teatru „Miraż“ w Łodzi.
Świetny zespół teatru „Miraż“ z znakomitym humorystą-piosenkarzem J. Ursteinem...

Wypadek.
W poniedziałek o godz. 8 wiecz. w domu przy ul. Wólczańskiej straż ogniowa ze studni wycofała zwioki stróża...

Kronika sądowa.
Przed ces. niem. sądem okręgowym stanął Mieczysław Pawlicki, elektrotechnik lat 23...

III-cia Loteria Polska R. G. O.

Table with lottery numbers: 16125 67 293 327 499 568 94 615 73 744 47 61 808 24 968 90...

33020 118 261 62 82 98 322 406 611
 77 179 57 861.
 84038 42 49 90 266 505 10 58 88 676
 719 752 59 981 92.
 85001 6 91 130 87 292 861 57 485
 558 67 84 85 98 605 32 54 85 94 723 64
 85 932.
 36000 86 144 228 311 97 422 32 37
 87 523 69 94 602 738 74 847 51 63 64
 930.
 37011 41 70 95 112 63 326 436 539
 53 65 793 826 84 99 981.
 38027 57 81 118 25 71 86 229 328 36
 474 553 63 632 57 67 69 86 735 78 842
 66 68 912 13.
 39064 185 262 322 25 47 63 404 21 22
 58 82 85 543 97 649 65 81 83 731 83
 860 76 902.
 40039 77 139 87 344 424 36 573 654
 58 721 54 804 41 909.
 41134 244 381 531 89 652 722 65 76
 805 11 58 913 46.
 42022 260 92 429 82 97 520 48 97 622
 52 707 30 60 75 819 34 47 82 916 39.
 43108 95 209 257 402 33 63 526 50
 76 82 603 10 67 72 800 53 78 910.
 44026 160 214 82 340 426 58 72 512
 33 640 78 737 74 89 813 44 45 73 99
 953 54.
 45006 8 11 174 82 248 80 98 326 65
 409 46 544 69 72 79 668 90 758 70 862
 937 51 75.
 46073 148 60 81 295 366 71 514 661
 712 15 43 67 945 97.
 47024 92 314 34 98 473 82 628 84
 742 60 92 826 77 93 972.
 48049 184 89 98 236 308 45 446 57
 64 69 518 41 49 655 57 71 770 84 882.
 49036 59 117 43 233 67 81 308 416
 36 53 63 93 617 744 810 18 67 904 17
 30 41 44.

i prosi Waszę Cesarską Mość o przyjęcie zapewnienia, że liffandzcy gotowi są poświęcić swój majątek i krew za wielkość niemieckiej ojczyzny".

W imieniu rycerstwa liffandzkiego — rezydujący landrat

baron Stahl v. Holstein
 sekretarz v. Himmelstieme.

"Waszej Cesarskiej Mości składają, zgromadzeni w starej niemieckiej uczelni wyższej, niemieccy profesorowie, docenci i studenci swoje najgłębsze podziękowanie za oswobodzenie niemieckiego słowa i ducha. — Zapewniamy Waszę Cesarską Mość o niezmierniej wierności i oddaniu się"

Z upoważnienia
 profesorowie: Dehis, Hahn
 i Soege v. Manteuffel.

Na to wysłał Cesarz w odpowiedzi następujące telegramy:

"Baron Stahl v. Holstein, Dorpat. Serdecznie dziękuję za pozdrowienie, którym rycerstwo liffandzkie sprawiło mi radość. Naród niemiecki cieszy się razem ze mną z tego, że oręż niemiecki może chronić ciężko dotknięty kraj od dalszego ucisku. Aby ten ciężki czas doprowadził do odrodzenia i rozwoju niemieckiej bałtyckiej

Wilhelm I R."

Profesor Dehis — Dorpat.

Serdeczne podziękowanie za przyjazne pozdrowienie Mnie i całemu akademickiemu światu Niemieckiemu sprawiło radść, że pełna chwaly almatater Dorpatensis, dzięki zwycięstwu naszego oręża, może nadal swobodnie podjąć swoją historyczną misję, jako środek niemieckiego życia duchowego. Wszelkie wspomnienia przeszłości pobudzają ją do nowego życia. Oby znowu, jak za starych dni, zakwitła u Was niemiecka nauka.

Wilhelm II R.

Ratyfikacja traktatu pokojowego.

"Nouvellete de Lion" donosi z Moskwy:

Sowjet moskiewski przyjął ratyfikację traktatu pokojowego z państwami centralnymi nieznaczną większością głosów. Na

Kto ma do wynajęcia

Mieszkania z 2, 3, 4, 5 i więcej pokoi,
 Sklepy,
 Składy,
 Magazyny,
 Pokoje pojedyncze,
 Pokoje umeblowane,

niech się zgłosi do jedynego w Łodzi
 KONCESJONOWANEGO BIURA WYNAJMU LOKALI
 „Pośrednik“, ul. Piotrkowska 84.

takiż wynik głosowania można liczyć i na kongresie sowjetów.

"Journal" zaznacza, że ten obrót w Moskwie przypisać należy wywodom Lenina, w których ten ostatni wykazał, dlaczego Rosja musiała przyjąć podyktowany jej pokój. Najważniejszym argumentem, przemawiającym za przyjęciem warunków pokoju, była dezorganizacja w armji rosyjskiej, niemożliwająca wszelki opór.

Ataki lotnicze na Paryż.

Zupełnie inaczej, niż komunikaty Havaśa o niemieckich atakach napowietrznych na Paryż, brzmią doniesienia w tej sprawie z Genewy: wszystkie paryskie i okoliczne stráže ogniowe wzmocnione przez instytucje, są od 24 godzin bezustannie czynne, aby opanować pożary w centrum i na krańcach miasta, przeszkodzić naporowi gromadzącej się publiczności, na którą wała się mury z pałacych się domów. W nadchodzących depezach brak jest wykazów liczby zabitych i rannych. Załoga strąconego pod Chateaux Thiewy niemieckiego latawca poniosła nieznaczne oka-

leczenia. Podług uzupełniających doniesień, Vinennes i inne, ważne dla celów wojskowych miejscowości, mocno ucierpiały. Na ulicach, położonych w bliskości wielkiej opery, mianowicie na ul. Dronoi'a i Geoffroy-Marie zburzono wiele domów.

Wilson przeciwko japońskiej interwencji.

Korespondent „Petit Parisien" donosi z Waszyngtonu, że Wilson w mającym być wkrótce ogłoszonym orędziu, oświadczy, iż Stany Zjednoczone nie mogą akceptować akcji japońskiej w Syberji. Wilson powoła się na swój znany program.

Ameryka nie myśli o zwycięstwach i nie zamierza występować przeciwko obywatelom państwa sąsiedniemu pod pozorem obrony naruszonych własnych interesów. Akcja Ameryki na dalekim wschodzie przeczyła by całej tradycji Nowego Świata.

Z takiego stanowiska nie da się Wilson sprrowadzić ani względami politycznymi, ani też militarnymi.

Ostatnie telegramy.

Podziękowanie Dorpatu.

Jak donoszą z Berlina, wysłano do Cesarza z Dorpatu dwie dziękczynne depezy, następującej treści:

"Wasza Cesarska Mość raczy przyjąć od rycerstwa liffandzkiego najpoddańsze podziękowanie za uratowanie Liffandji od ucisku i nędzy i przyjęcie tej najstarszej niemieckiej kolonii pod opiekę zwycięskiego państwa niemieckiego. Rycerstwo liffandzkie wyraża jednocześnie swą niezmierną wierność

Z POWODU KOŁOSALNEGO POWODZENIA

Kino
 „Corso”

2. Zielona 2.

EUROPA W OGNIU

W obrazie powyż. występują najwybit. mężowie stanu dzisiejs. doby: Lloyd George, Sazonow, Briand, Boselei, Hindenburg, Ludendorff, Wilson, Sarail, Halg.

REWOLUCJA W ROSJI Detronizacja cara, Demonstracje przed Dumą.

Kiereński Pogrzeb ofiar rew. Pochód milj. tłum. POJEDNANIE Nastrojowy dramat w 5 akt. ze zlot, serji Nordisk, wgł. roli Marja Novelty.

Biurowy ogł. „Mercur” Piotrkowska 82

W dniu 25 Marca 1918 r., o godz. 6-jej wieczorem, w lokalu własnym przy ul. Aleje Kościuszki № 17 odbędzie się

Roczne Ogólne Zebranie

Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan

Porządek dzienny:

1. Wybór przewodniczącego Ogólnego zebrania,
2. Sprawozdanie z działalności Zarządu i rachunkowe za rok 1917,
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej,
4. Zatwierdzenie budżetu na rok 1918,
5. Wybór 3-ech członków Zarządu i 1 zastępcy,
6. Wolne wnioski.

ZARZĄD.

Niniejszym zawiadamiam Sz. odbiorców, iż egzystująca od szeregu lat Fabryka krawców p. f. A. Engelszer, Nowy Rynek № 11, została obficie zaopatrzona w wielki wybór krawców kolorowych ozarnych najnowszych fasonów.

Z poważaniem A. ENGELSZER.

W d. 24 b. m. o godz. 2 po poł. w sali jadalnej Akc. Tow. L. Gayera (Piotrkowska 301) odbędzie się

Ogólne roczne zebranie

członków Stow. Spół. „Wyzwolenie“.

Dr. S. Lewkowicz
 choroby skórne i zewnętrzne
 Konstaktynowska 12

Przyjmuje

Panów 9—11 od 6—8. || Panie 5—6 od godz. 5—6

MAMKA

zdrowa, młoda ze świeżym pokarmem, zgłosić się może na ulicę Sienkiewicza № 21 m. 6 II piętro.

Dr. CHYLEWSKI

Nawrot 13, pierwsze piętro.

CHOROBY WEWNĘTRZNE I KOBIECE. Przyjmuje do 10 rano 1 4 i pół — 6 pp.

Ogłoszenia drobne.

Akuszerka Drzymala przyjmuje. ul. Piotrkowska № 223 m. 25.

Akuszerka Marja Kubicka przyjmuje. Piotrkowska № 199 m. 7

Ceruje i reperuje bieliznę u siebie lub po domach prywatnych. Wiadomość w Adm. G. L.

Niniejszem zawiadamiamy, że wycoraliśmy się z listy członków Drobnoego Handlu, odbierając swoje wkładki dnia 24/XI 1917 roku. Od dnia tego nie bralimy w niczem żadnego udziału. Antoni Kapecki Ad. H. Hoffmann Berta Zolmer.

Potrzebna uczennica zdolniejsza do pracowni sukien „Henryki“ Sienkiewicza 88 m. 84 II p.

Poszukuje stróżki z dobrymi świadectwami, wiadomość w kantorze Poludniowa № 20.

Resztki Resztki na damskie, męskie i dziecięce ubrania i okrycia. Bostony, szewity, welury, alpagi, drap, sukno na kożuski i ubrania uczelniskie i skautowskie, na koszule skautowskie i rozmaite towary na bluzki. Wielki wybór rozmaitych chustek. Różne bawelniane resztki, cągi, barchany, i flanelo. Ceny niskie, łącz stato. Łódź, Widzewska 40 m. 10, front, II piętro, na prawo

Szwaczka do reperacji rzeczy i bielizny potrzebna zaraz na czas do świąt z życiem i mieszkanem. Główna 17 m. 2.

Służąca potrzebna zaraz na wieś zgłosić się ul. Przejazd № 65 stróż wskaze.

Sprzedam maszynę do szycia, jest w dobrym stanie. Zakatna № 79 m. 14 i p. Marklewicz.

Zagubiono portfel z paszportem, wydany w Łodzi na imię Jana Sobczaka i pieniądze. Znalazca zechce iaskawie zwrócić zaubę do firmy Z. Terakowskiego, Piotrkowska № 91.

8 palt liberji do sprzedania. Wiadomość: Zakład pogrzebowy Przejazd 22.

4 morgi gruntu, w tem 1 morga łąki, przez który przechodzi bieżąca woda w Redzynie, 5 i pół wiorsty od Pabjanic przy szosie Dłutowskiej—zaraz do sprzedania, Wiadomość Przejazd 22. K. Matwiejew.

Aleksander Szymczak, ul. Cegielniana № 117, zgubił 2 karty po 9 mkr., wydane z Kasy Pożycz. Delegacji Niesienia Pomocy Biednym przy Magistr. m. Łodzi; oraz książkę legitymacyjną, wydaną z K. R. Ch. i M.

Dowód № 47522 Odziału 2-go Łódzkiego Warsz. Akc. Tow. Pożyczkowego Pasaż Majera № 11 zaginął. Zastrzeżenie zrobione.

Goldstein ul. Piotrkowska № 34 zgubił książkę legitymacyjną na 2 osoby, wydaną z K. R. Ch. i M.

Helenie Wilde, ul. Malinowa № 5 skradziono książeczkę legitymacyjną na 3 osoby, wydana z K. R. Ch. i M.

Mch. Kwarczański zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Marjanna Sikora zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Zagubiony dowody № 1988/8—18487. Oddziału I Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego Zachodnia № 31.

Cecylja Urzana zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi.